

„Toto odskáče 90 procent českých domácností!“ Děsivý odhad. Docent Ševčík odhalil, kdy to dorazí

parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/-Toto-odskace-90-procent-ceskych-domacnosti-Desivy-odhad-Docent-Sevcik-odhalil-kdy-to-dorazi-712322

25.8.2022 4:30 odp. | Rozhovor

Čeká nás velmi náročné období. „Běžné domácnosti, i s nadprůměrnými příjmy, budou velmi silně poškozeny. Odhadoval bych, že to odskáče až 90 % českých domácností,“ myslí si doc. Miroslav Ševčík, děkan Národohospodářské fakulty VŠE v Praze, který se v rozhovoru pro ParlamentníListy.cz velmi podrobně vyjadřuje ke krokům vlády spojeným s energetickou i inflační krizí. „Česká republika nepotřebuje zavádět další typy daní. Česká republika potřebuje začít šetřit na výdajích tam, kde se šetřit má,“ je přesvědčený Ševčík.

Foto: Hans Štembera
Popisek: Miroslav Ševčík

reklama

Vláda chce na začátku září rozhodnout o zavedení válečné daně. Je to podle vás správný či dokonce nevyhnutelný krok?

Zavedení válečné daně je již dle názvu nesmysl, jak doslovný, tak i ekonomický nesmysl. Česká republika není zatím ve válce, pokud ji tato politická garnitura do války nezavleče. Česká republika nepotřebuje zavádět další typy daní. Česká republika potřebuje začít šetřit na výdajích tam, kde se šetřit má. Česká republika potřebuje normální politiky a odborníky, kteří budou hledat příčiny stavů, do kterých se česká ekonomika dostala, a budou je systémově řešit. Řešením vysoké inflace a nastupující stagflace, možná i slumpflace, nemůže být zavedení válečné daně. Tento krok není v žádném případě správný.

V souvislosti s válečnou daní se mluví o zdanění neočekávaných zisku. Co si pod tímto pojmem má laik představit? Kdo a jakým způsobem bude rozhodovat o tom, co je a co už není přiměřený či očekávaný zisk?

Pojem neočekávaný zisk se nedá přesně definovat. Je to subjektivně stanovená výše zisku, kterou by mohli politici podle svého rozhodování sami určovat. Laik si pod pojmem neočekávaný zisk může představit například to, že obchodník dosáhl „nečekaně“ vysokého zisku oproti předchozím obdobím, ale nicméně je zřejmé, o jak vágní slovní spojení se jedná. Vláda ve svém konceptu nestanovila ani jakého zisku se to má týkat – jestli se jedná o zisk po zdanění, nebo před zdaněním. Samozřejmě by tu hrála roli i výše zisku, která by byla stanovována individuálně pro tu kterou zemi, pro to které odvětví. Mohlo by docházet velmi často ke zneužívání tohoto nástroje. Myslím si, že zavádět něco takového do již tak složité daňové soustavy je nekoncepční, nesystémové a mohlo by to být v budoucnosti zneužitelné.

?Podle ministra financí Zbyňka Stanjury vládní koalice zvažuje mimořádné zdanění celkem tří sektorů, mezi kterými nemají chybět banky a energetické společnosti. Rozumíte principu, na základě kterého vláda vybírá tato odvětví?

To, že současný ministr financí vybírá tři sektory – ať už to jsou banky, energetické společnosti nebo zpracovatelé ropných produktů – napovídá tomu, že vychází jen čistě ze stávajících informací. Je docela možné, že zisk společností v jiných odvětvích může být i vyšší, než jsou zisky těchto vyjmenovaných sektorů, a přesto se zatím s mimořádnou daní či tzv. válečnou daní pro tyto sektory nepočítá. Osobně si myslím, že je to nesystémové opatření, které je v rozporu s tím, co by vláda měla dělat.

Vláda by měla reagovat na příčiny vzniku stávající situace. A tyto příčiny jsou v dlouhodobém selhávání všech bruselských institucí, v dlouhodobém selhávání Evropské centrální banky (ECB) a v neposlední řadě v selhání sankční politiky vůči Rusku. Ta nyní působí více ekonomických problémů v zemích Evropské unie a přivádí dneska ne již „jen“ desítky tisíc, ale statisíce až miliony domácností a desítky milionů občanů do velmi svízelné ekonomické situace. To by měly vlády jednotlivých zemí a politický establishment eurokratické bruselské byrokracie řešit. Bohužel zneužívají ekonomickou nevzdělanost, neinformovanost desítek milionů občanů EU. Svými opatřeními způsobují další pokřivení tržních mechanismů. Spoléhají na to, že jim to obyvatelé (voliči) v jednotlivých zemích spolknou i s navijákem. Tak systematicky zneužívají demokratický deficit EU, kdy ti, kterým dochází škodlivost politiky bruselských pseudoelit, mají jen velmi omezené možnosti přímo realizovat demokratickou změnu, tak jako je to možné na národní úrovni.

Fotogalerie: - Svetrem proti vládě

A jak by se podle vás měla dnešní krize řešit?

Současnou situaci nejde řešit jinak než odstraňováním příčin, kvůli kterým se jednotlivé země dostávají do energetického chaosu a které vedou ke zbláznění rodin, žijících v zemích Evropské unie. A to řešení spočívá v tom, že budou okamžitě zahájeny rozhovory o zastavení bojů na Ukrajině a že budou odstraněny nesmyslné pokřiveniny tržního mechanismu ze strany byrokratických eurostruktur. Začít by se mělo zrušením sociálně inženýrského programu Green Deal, zrušením evropského systému pro obchodování s emisemi a tedy emisních povolenek jakožto spekulativního nástroje, zrušením obchodování s elektrickou energií prostřednictvím Lipské burzy, zrušením nesmyslných sankcí vůči Rusku, které asymetricky více zraňují naše hospodářství než samotné Rusko, atd. atd.

Peníze, které by stát získal mimořádným zdaněním, by chtěla vláda směřovat nikoliv na snížení schodku státního rozpočtu, ale na krytí mimořádných výdajů spojených s úsporným tarifem a další pomocí domácnostem s vysokými cenami energií, které se odhadují na 50 miliard Kč. To zní jako férový přístup, nemyslíte?

Anketa

Je finální podoba Síkelova úsporného tarifu dostatečná?

Je dostatečná

1%

Není dostatečná

99%

hlasovalo: **9826 lidí**

Znovu opakuji, že celý koncept zavedení tzv. válečné daně je naprosto nesmyslný. Pokud vláda zdaní sektorově některé firmy, tak se to samozřejmě znovu projeví v nárůstu cen zboží, případně služeb, které tyto firmy produkují. To znamená, že to odnesou opět české domácnosti. Další přerozdělování finančních prostředků samozřejmě bude stát další sta miliony korun. Tento přístup není v žádném případě férový a myslím si, že by si politici konečně měli sednout, podívat se na konkrétní dopady svých hospodářsko-politických rozhodnutí v minulých letech a něco se naučit z ekonomie. Ať už jsou to politici na úrovni Evropské unie, nikým nevolení členové Evropské komise, nikomu neodpovědní byrokraté, kteří sedí v bruselských kancelářích a bohužel i neodpovědní politici na národní úrovni v těch nejsilnějších zemích, které v podstatě ovlivňují a určují chod Evropské unie. Měli by přehodnotit své fantasmagorické Green Dealy. Měli by přehodnotit politiku uvalování sankcí, která v současné době ožebračuje v podstatě především ty země, respektive domácnosti v těch zemích, které sankce vyhlášují. Je to naprostý nesmysl, dělat sankce proti někomu, na kom jsme existenčně závislí, jestliže na to nejsme připraveni. Jestliže jsme závislí na surovinách – není to jenom plyn a ropa, ale jsou to i téměř všechny kovy – na Ruské federaci, případně dalších zemích, jako je Čína a Afrika, kterou z velké části ovládá Čína, nemůžeme dělat rozhodnutí (typu uvrhování sankcí na tyto pro nás bohužel stále potřebné země), která nás ekonomicky prakticky zničí. To je ekonomická sebevražda. A tito politici nás bohužel vedou do propasti, respektive nás už do této propasti shazují. Jsou tak zodpovědní za pokles životní úrovně a za zpomalení, někde i reverzi dalšího ekonomického vývoje. Navíc, má-li být pro nás Rusko hrozbou, tak těmito neuváženými kroky oslabujeme sami sebe a stáváme se až bezbrannými.

Právě příspěvky na bydlení a úsporný tarif jsou hlavní dva nástroje vlády Petra Fialy v boji proti dopadům energetické krize na domácnosti. Kdyby to bylo na vás, volil byste stejná opatření, nebo byste šel jinou cestou?

Žádné příspěvky na bydlení ani tzv. úsporný tarif, který mimochodem nikdo pořádně do 23. srpna přesně neviděl, nevyřeší stávající nastoupenou cestu dlouhodobě vysoké cenové hladiny. Současná cenová hladina se už nikdy nevrátí na původní úroveň. Může se snížit míra inflace, která se počítá meziročně, ale to jenom díky tomu, že už se bude vycházet z té vysoké cenové hladiny ze stejného období předchozího roku. To znamená, že toto jsou jen žebračky a almužny, co chystá vláda Petra Fialy. Navíc na tato opatření samozřejmě nejsou zdroje. To znamená, že tyto peníze se budou, v přeneseném slova smyslu, muset vytisknout a budou opět působit inflačně, ovšem až v delším období, kdy už za tuto inflaci nebude nikdo vinit opatření nastolená vládou Petra Fialy.

Vláda by měla zasednout a začít hledat cesty k politickému řešení. Vláda by se měla snažit, nota bene ještě v době, kdy jsme předsednickou zemí Evropské unie, aby byl zrušený nesmyslný Green Deal, aby se zrušily emisní povolenky a v první řadě, aby se zastavila válka. Již i politici Evropské unie si konečně všimli, že ceny plynu a elektřiny se za posledního půl roku, od začátku války na Ukrajině, zvýšily o stovky procent. Elektřina s dodáním v příštím roce zdražila na burze v Německu za toto období o 340 %, na 650 EUR/MWh. Cena plynu s měsíční dodávkou obchodovaná v Nizozemsku roste o 200 %, na cenu 280 EUR/MWh. Naše vláda místo nesmyslného podporování válečného konfliktu svými pobídkami a vyjádřeními svých jednotlivých členů by měla přispět k tomu, aby evropští politici zasedli a jednali tak, aby se uklidnily především trhy energií. Jinak budeme čelit velmi složité situaci nejenom v nastávajícím podzimním a zimním období, ale i v dalších letech. Nic jiného nemůže domácnostem, zvláště v České republice, pomoci než to, že se bude politicky jednat a že alespoň v některých oblastech se bude hledat cesta k normálním obchodním vztahům mezi EU a Ruskem. Jinak to, co nyní chystá vláda Petra Fialy, je jako kdyby to chystali frekventanti mateřské školky.

Psali jsme:

„Během jediného dne...“ Hrozba pro Fialu.

Slyšel Holec. Vážné

Poslední záchrana pryč? Nové info o ČEZu.

Expert vyložil karty

„Náklady na topení navíc 200 tisíc, elektřina 300 tisíc. Vláda vám dá 15 tisíc.“ Tarif zničen v TV

Žebračenka. Po oznámení Síkelova tarifu se vše sečetlo. Padla výzva

Podle aktuálních prognóz ministerstva financí se má Česká republika příští rok propadnout do mírné recese. Co to podle vás bude znamenat pro běžného občana?

Myslím si, že recese může nastat již na konci tohoto roku a na začátku roku 2023.

Ekonomové často používají termín stagflace (současná relativně vysoká míra inflace a stagnace reálného HDP), nebo slumpflace (současně relativně vysoká míra inflace a pokles reálného HDP). Musíme si také uvědomit, že srovnáváme vždycky meziroční výkon

ekonomiky, měřený hrubým domácím produktem, a že ani v letošním roce jsme se ještě nedostali na úroveň před covidovou. To znamená, že tady působí převážně vnější, ale i vnitřní faktory, a tyto faktory budou ovlivňovat růst hrubého domácího produktu. I když nominální hrubý domácí produkt může růst, protože samozřejmě rostou ceny, a nominální hrubý domácí produkt se počítá právě z běžných cen, tak reálný hrubý domácí produkt s největší pravděpodobností bude klesat. U domácností se to projeví především tím, že se sníží životní úroveň naprosté většiny rodin v České republice. Jedno to může být pouze těm domácnostem, které mají sta milionové až miliardové majetky a mají mnohamilionové roční příjmy. Běžné domácnosti, i s nadprůměrnými příjmy, budou velmi

silně poškozeny. Odhadoval bych, že se to málo dotkne zhruba 10 % domácností. Odskáče to až 90 % českých domácností.

Největším strašákem se pro občany stala inflace. Těm, kteří mají úspory, je velmi rychle znehodnocuje. Ty, kteří žijí od výplaty k výplatě, dostává do existenčních problémů. Vidíte jako zkušený ekonom světlo na konci tunelu? Kdy se současný trend otočí?

Jestli je vidět světlo na konci tunelu, tak pak bychom si museli definovat, co je to světlo a jakého vlastně tunelu. Kdy se současný trend otočí, to může být zase chápáno rozdílným způsobem.

Co je nutno připomenout: v České republice se měří index spotřebitelských cen (míra inflace) pomocí spotřebního koše, jehož položky se částečně mění a váhy ve spotřebních koši se přizpůsobují tomu, jaký podíl měly jednotlivé skupiny zboží na celkové spotřebě v uplynulém období. To znamená, že v současné době vykazovaná míra inflace za červenec 2022 může být zkreslená i tím, že v období covidu byly jiné váhy spotřeby v jednotlivých skupinách indexu spotřebitelských cen.

Anketa

Jsou ceny elektřiny v ČR spravedlivé, s ohledem na mezinárodní situaci?

Jsou

0%

Nejsou

98%

Nevím / Je mi to jedno

2%

hlasovalo: **30234 lidí**

Nutno podotknout, že individuální míra inflace se týká každé domácnosti rozdílně. Každá domácnost má jinou strukturu spotřebního koše. Takže se může klidně stát, že některé domácnosti pociťují vykazovanou roční míru inflace 17,5 % až násobně vyšší, protože spotřebovávají položky, u nichž rostou ceny nejrychleji. Týká se to především domácností sociálně slabších, které vydávají většinu svých příjmů na nezbytné položky, jako je jídlo, bydlení a případně ošacení.

Je důležité vzít v potaz i to, jak se vyvíjela inflace v předchozím období, protože se nejčastěji porovnává celková cenová hladina v příslušném měsíci stávajícího roku ke stejnému měsíci předchozího roku. To znamená, že teď budeme mít nejnovější údaje za 8. měsíc roku 2022 a v loňském roce právě na konci léta už začala stoupat celková cenová hladina. Míra inflace za 8. měsíc 2021 byla 4,1 %. To znamená, že míra inflace byla vyšší, než v měsících zimních a jarních roku 2021 a podle této vyšší celkové cenové hladiny se bude poměřovat celková cenová hladina v letošním srpnu. Dá se tedy předpokládat, že cenová hladina opět vzroste, z těch současných 17,5 %, ale nárůst už nemusí být tak rychlý, jako tomu bylo třeba mezi dubnem a květnem, kdy se meziroční míra inflace zvýšila o 1,8 %. Dá se však očekávat, že pokud nedojde k razantním změnám ve vyjednávání politiků, obzvláště v souvislosti s energetickou krizí, inflace dosáhne na konci podzimu již více než 20 %.

Můžeme i srovnávat dlouhodobější vývoj míry inflace tak, jak to dělá Český statistický úřad. Například k průměru roku 2015, což je bráno jako základní období, kdy celková cenová hladina byla stanovena na 100 %; je nutné si uvědomit, že do 7. měsíce roku 2021, to je za 6 let, se zvýšila celková cenová hladina o 16,4 % na 116,4 %. A za jediný rok, do 7. měsíce 2022, ve vztahu k základnímu roku 2015, vzrostla tato celková cenová hladina na 136,8 %. To znamená, že meziročně

vzrostla o více než 20 procentních bodů. Takže i tady vidíme, že trend růstu cen je bohužel takový, že světlo na konci tunelu je spíše v nedohlednu.

Nutno také podotknout, že ceny výrobců rostou ještě dramatičtěji. Je to zejména v oblasti zemědělské produkce, tady jsou meziroční změny u mnohých položek více jak 50 %, u některých jsou meziroční změny extrémně vysoké i přes 200 %, u některých dokonce i 300 %. To se samozřejmě bezprostředně dotkne, s určitým časovým zpožděním, i domácností a projeví se to ve spotřebitelských cenách, které jsou zahrnuty ve spotřebním koši.

Nechci tady teoreticky zpochybňovat měření inflace, samozřejmě jsou i tady některé problémy se samotným měřením a s položkami, které obsahuje spotřební koš. Jsou to i položky, u kterých ceny moc nerostou, a tím pádem zmírňují celkový cenový nárůst. Jak jsem již konstatoval, naprostá většina domácností, zopakuji to – až 90 % domácností pocítí vysokou inflaci velmi, ale velmi silně na své vlastní životní úrovni.

Nakonec bych rád zdůraznil, že světlo na konci tunelu můžeme spatřit pouze za situace, když bude kompletně zrušen nesmyslný sociálně inženýrský program Green Deal, včetně programu Fit for 55; když dojde k jednoznačnému odsouzení a neopakování takzvaného covidismu spojeného s lockdowny. Ušetří se tím prostředky vyplácené z veřejných rozpočtů, což mělo taktéž silný vliv na roztáčení kol inflace. Když dojde k okamžitému zastavení kvantitativního uvolňování peněz Evropskou centrální bankou. A že se konečně přizná, že euro je naprosto neúspěšný ekonomický projekt s politickým kontextem, který stahuje i země, jež euro nemají. Je nutné si uvědomit, že politika ECB spolu vytváří inflační spirály, protože peníze, které uvolňuje Evropská centrální banka, se dostávají samozřejmě i do ekonomik, které euro nemají zavedené. Měl by být zrušen program obnovy po pandemii Covidu-19, protože směřuje do naprosto nepatřičných oblastí. A zásadním způsobem by měly být změněny politické postoje. Měly by být zrušeny všechny sankce, které

jsou uvaleny na Rusko v souvislosti s energetickými surovinami. Jednotlivé země by se domlouvaly, s kým a co budou obchodovat, jak budou obchodovat a za kolik budou obchodovat.

Už dost bylo Bruselu! Už dost bylo bruselských komunistů, kteří by nám chtěli poroučet! Už dost bylo zelených idiotů, kteří si myslí, že budou poroučet větru a dešti! A už dost bylo vymydlených mozků ovlivněných nesmyslnými ideologiemi! Nic jiného nám nepomůže než používat znovu zdravý selský rozum. Pak bychom možná mohli i konstatovat to, co říkal Baťa: „Jsem Tomáš Baťa a dokážu to!“ Tak, abychom si nemuseli říkat, že my jsme Češi a musíme to vydržet. Je tudíž zapotřebí změnit politické doktríny a pracovat na tom, aby nás vedli politikové, kteří nejsou poplatní zájmům amerického Aspen Institutu, který si zavázal mnohé bruselské byrokraty i národní politiky, včetně těch našich. Potřebujeme politiky, kteří nejsou absolventi školení zahraničních zpravodajských služeb a kteří jim nejsou poplatní. Potřebujeme politiky, kteří nebudou prosazovat další regulace tržního mechanismu a nebudou prosazovat naši podřízenost rozhodnutím hlupáků EU. Pak možná to světlo na konci tunelu spatříme.

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

123 - 4175230287/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Redakci PL můžete podpořit i zakoupením předplatného. Předplatitelům nezobrazujeme reklamy.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Článek obsahuje štítky

ceny , domácnost , ekonomika , emisní povolenky , EU , Fiala , chudoba , inflace , Ševčík , vláda , Green Deal

autor: **Karel Výborný**

Marek Benda byl položen dotaz

V čem ta solidarita spočívá

Drahý pane poslanče. Chtěl bych se zeptat, v čem je ta solidarita, když Německu levně prodáváme naši elektřinu a draze ji u nich nakupujeme, zatímco oni levně nakupují ruský plyn a draze nám jej podávají? Umíte to ekonomicky vysvětlit? Není to tak, že nás solidárně obírají dvakrát?

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 286

Tento článek je již staršího data a diskuse k němu byla uzavřena. Děkujeme za pochopení.

Další články z rubriky

19:35 Proti všem. Podnikatel jde na trh s firmou Ruský plyn s.r.o.

„V tuto chvíli za současné situace dochází k likvidaci českých živnostníků a firem. To je bohužel re...“